

LIETUVOS SKAUTŲ SĄJUNGA

PATVIRTINTA

Lietuvos skautų sąjungos tarybos

2023 m. sausio 3d. nutarimu XI-43

LIETUVOS SKAUTŲ SĄJUNGOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1 Krizių valdymo organizacijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Lietuvos skautų sąjungoje (toliau – LSS), krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo LSS metu.
- 1.2 Krizių valdymo tikslas:
  - 1.2.1 užtikrinti, kad krizės įveikimo metu LSS veikla vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;
  - 1.2.2 užtikrinti krizės paveiktiems LSS bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.
- 1.3 Krizių valdymą LSS koordinuoja, organizuoja ir vykdo LSS krizių valdymo komanda.
- 1.4 Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
  - 1.4.1 **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;
  - 1.4.2 **krizė LSS** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę LSS bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: nario ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme, susišaudymas, gaisras, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas, infekcinės ligos protrūkis ir kt.;

- 1.4.3 **krizės valdymas LSS** – veiksmai, kuriuos atlieka LSS Vyriausiasis skautininkas, krizių valdymo komanda, siekdami įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, LSS bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą LSS bendruomenės narių saugumu ir pan.;
- 1.4.4 **krizių valdymo LSS komanda (LSS Krizių komanda)** – LSS nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią skiria ir tvirtina Vyriausiasis skautininkas, gavęs Tarybos pritarimą.

II. KRIZIŲ VALDYMO LSS ORGANIZAVIMAS

- 2.1. LSS Krizių komandos paskirtis – įvykus krizei LSS (toliau – Krizė) atkurti įprastą LSS bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems LSS bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir pasirūpinti vidine bei išorine informacijos sklaida.
- 2.2. LSS Krizių komanda sudaryta nuo 5 iki 7 narių. LSS Krizių komandai vadovauja LSS Vyriausiasis skautininkas arba jo įgaliotas asmuo. LSS Krizių komandą pagal poreikį sudaro: LSS Krizių komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios pagalbos organizavimą ir kiti.
- LSS Krizių komandos vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys.
- 2.3. LSS Krizių komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys LSS nariai, vadovai ir/ar pagalbos specialistai.
- 2.4. LSS Krizių komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:
- 2.4.1. parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (priedas Nr.1 arba Nr.2);

2.4.2. įvykus krizei, konsultuojasi su psichologinės pagalbos teikėju (-ais), teisininku (-ais) ar/ir kitomis institucijomis. Peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, pritaiko jį esamai krizės situacijai ir įvertina LSS turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus. Esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos ar kitus specialistus, reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

2.4.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

2.4.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus.

2.4.3. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

2.5. LSS Krizių komandos narių funkcijos:

2.5.1. LSS Krizių komandos vadovas:

2.5.1.1. numato, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas asmuo;

2.5.1.2. vadovauja LSS Krizių komandos darbui;

2.5.1.3. inicijuoja LSS Krizių komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvavimą kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

2.5.1.4. užtikrina, kad LSS Krizių komandos nariai įgytų krizių valdymo kompetencijų ir nuolat tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

2.5.1.5. įvykus krizei, prireikus nedelsiant informuoja kitas institucijas;

2.5.1.6. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusiu (-iais) asmeniu (-imis), asmens tėvais/globėjais/rūpintojais (jeigu jis (jie) yra nepilnametis (-čiai)) ir (ar) artimaisiais, ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su jais, kokia informacija apie krizę bus pateikta LSS bendruomenei (Tarybai, vadovams, nariams, narių tėvams (globėjams, rūpintojams));

- 2.5.1.7. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę LSS Krizių komandą;
  - 2.5.1.8. nedelsiant informuoja LSS Tarybą ir Vyriausiąjį skautininką (jeigu jis nėra komandos narys) apie krizę;
  - 2.5.1.9. informuoja LSS Tarybą, Kontrolės Komisiją, Garbės teismą ir Vyriausiąjį skautininką (jeigu jis nėra komandos narys) bei vienetų vadovus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę. Užtikrina, kad vienetų vadovai nedelsiant vienu metu, praneštų informaciją apie krizę LSS bendruomenės nariams;
  - 2.5.1.10. reguliariai aptaria su komanda krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
- 2.6. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:
- 2.6.1. įvykus krizei, vertina situaciją LSS (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, bendrą bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir LSS vidinius resursus, reikalingus psichologinės pagalbos teikimui;
  - 2.6.2. bendradarbiaudamas su Vyriausiuoju skautininku organizuoja psichologinės pagalbos LSS bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);
  - 2.6.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą LSS bendruomenės nariams (rengia pokalbius su bendruomenės nariais, konsultuoja bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);
  - 2.6.4. rūpinasi tęstine pagalba labiausiai paveiktiems bendruomenės nariams (pvz., nukreipia psichikos sveikatos specialistams), padeda traumą išgyvenusiems sugrįžti į bendruomenę;
  - 2.6.5. po krizės vertina intervencijos veiksmų efektyvumą.
- 2.7. narys, atsakingas už komunikaciją:
- 2.7.1. reguliariai atnaujina LSS Krizių komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą komandos nariams ir bendruomenei;
  - 2.7.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) parengia

- informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas LSS bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją LSS Krizių komandos vadovui;
- 2.7.3. konsultuoja LSS Krizių komandos vadovą, vienetų vadovus, kaip informuoti apie krizę narius ir žiniasklaidą;
  - 2.7.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša narių tėvams (globėjams, rūpintojams);
  - 2.7.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;
  - 2.7.6. seka ir analizuoja žiniasklaidą bei kaupia informaciją ištikusios krizės tema.
- 2.8. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:
- 2.8.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme LSS bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių bendruomenės narių saugumą, ir informuoja LSS Krizių komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
  - 2.8.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.
- 2.9. narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:
- 2.9.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei LSS bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus LSS bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja LSS Krizių komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
  - 2.9.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmai pagalbai suteikti;
  - 2.9.3. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.
- 2.10. LSS Krizių komanda numato veiksmų planą, įvykus krizei:
- 2.10.1. nedelsiant po įvykio:
    - 2.10.1.1. komandos vadovas sukviečia LSS Krizių komandą, primena kiekvieno funkcijas ir atsakomybes;
    - 2.10.1.2. informuoja LSS Tarybą ir Vyriausiąjį skautininką (jeigu jis nėra komandos narys) apie krizę;
    - 2.10.1.3. organizuoja vienetų vadovų pasitarimą, kurio metu instruktuoja vienetų vadovus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją nariams ir jų tėvams/globėjams/rūpintojams (jeigu nariai nepilnamečiai);

- 2.10.1.4. pateikia rekomendacijas, kaip padėti nariams reikšti emocijas ir reaguoti į įvyki;
- 2.10.1.5. suteikia informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- 2.10.1.6. suteikia neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia.
- 2.10.2. per tris dienas:
  - 2.10.2.1. organizuoja tolesnį pagalbos teikimą LSS bendruomenės nariams;
  - 2.10.2.2. vykdo šviečiamąją veiklą;
  - 2.10.2.3. užkerta kelią gandų ir spekuliacijų sklidimui;
  - 2.10.2.4. aptaria tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
  - 2.10.2.5. aptaria pagrindinius įvykius, numato tolesnius veiksmus.
- 2.11. vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:
  - 2.11.1. organizuoja trumpus esamos situacijos aptarimus;
  - 2.11.2. tęsia numatytų pagalbos priemonių įgyvendinimą.
- 2.12. LSS Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, LSS krizės valdymo veikla nutraukiama.
- 2.13. LSS Krizių komanda, įgyvendinusi krizės valdymo LSS plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo LSS veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo LSS veiksmų planą.
- 2.14. Visi pagalbą krizinėje situacijoje teikę LSS Krizės komandos nariai ir specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 3.1. LSS krizių valdymo aprašas įsigalioja nuo 2023 01 03.
- 3.2. Įsigaliojus šiam krizių valdymo aprašui netenka galios visi iki tos datos galioję LSS krizių valdymo aprašai.

LSS TARYBOS PIRMININKĖ

DALIA TRAPINSKIENĖ